

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ekonomik alanda hâlihazırda dünyadaki en büyük toplumsal cinsiyet uçurumlarına sahip olan Türkiye’de, salgın döneminde açığa çıkan veriler bu uçurumların giderek daha da kadınlar aleyhine büyüdüğünü göstermektedir. Pandemi ile birlikte artan kadın işsizliği ve yoksulluğunun araştırılarak gerekli politikaların ve önlemlerin geliştirilmesi amacı ile Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü’nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

Semra Güzel
Milletvekili

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Covid-19 pandemisi dünyanın her yerinde derinleşen toplumsal eşitsizlikleri gün yüzüne çıkarmıştır. Başta kadınlar olmak üzere engelliler, yoksullar LGBT+bireyleri gibi toplumun dezavantajlı kesimleri için bu süreç çok daha ağır yaşanmaktadır. Genel itibariyle salgından en çok etkilenecek daha çok yoksullaşan emek kesiminin en büyük mağduru yine kadınlar olmuştur. Türkiye’de Covid-19 öncesinde ekonomik kriz döneminde artan kadın işsizliği ve istihdam kaybı Covid-19 salgını ile daha da vahim bir hal almış, ilk gözden çıkarılanlar olarak kadınların istihdamdaki yeri hızla daralmıştır.

Pandemi ile birlikte kayıt dışı, güvencesiz, geçici sürelerle çalışan emekçilere dair doğru düzgün bir önlem alınmamıştır. Kadınların yoğun çalıştığı sektörlerin ağırlıkta kayıt dışı sektörler olduğu bilinmektedir.

Salgın, toplumsal cinsiyet eşitsizliğine karşı yeterli önlemlerin alınmamasından kaynaklı bakım emeğine (hasta bakımı, çocuk bakımı, yaşlı bakımı, ev hijyeni gibi) olan ihtiyacı artırmıştır. Kreşlerin kapanması, yeni kreşlerin açılmaması söz konusu durumun yaşanmasında belirleyici olmuştur. Bu duruma çözüm üretilmediği için kadınlar daha fazla istihdam dışına çıkmıştır.

DİSK-AR, 10 Şubat 2021 tarihinde yayınlanan TÜİK'in Kasım 2020 dönemine ait sonuçlarında yer alan dar tanımlı işsizlik oranı ve işsiz sayısının, salgın döneminde yaşanan istihdam ve iş

kaybını yansıtmayan ve tamamen TÜİK'in işsizlik oranını hesaplama tekniğinin yetersizliğinden kaynaklanan bir sonuç olduğunu belirtmektedir.

DİSK-AR'm yayınladığı son rapora göre ise kadın işgücü son bir yılda 867 bin kişi azalarak 10 milyon 596 bin ve erkek işgücü ise 538 bin azalarak 21 milyon 343 bine gerilemiştir. Son bir yılda erkek işgücü yüzde 2.5, kadın işgücü yüzde 8.2 azalmıştır.

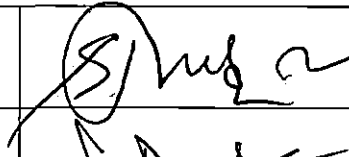
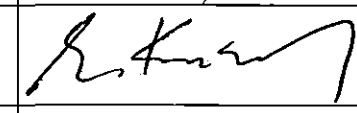
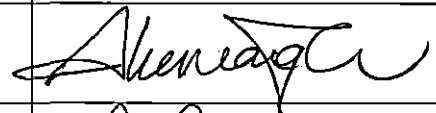
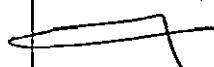
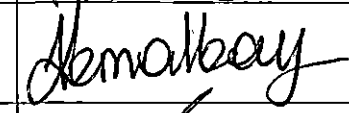
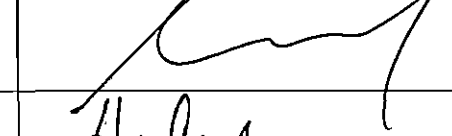
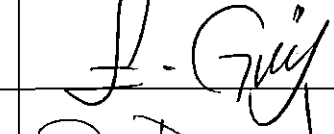
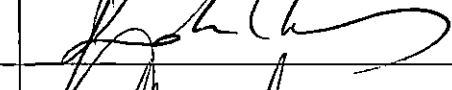
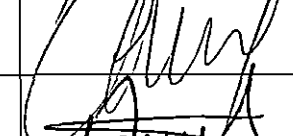
Rapora göre ücretsiz izin uygulamalarının başlamasıyla beklendiği üzere işbaşında olanların sayısında ciddi düşüşler meydana gelmiştir. Buna göre işbaşında olanların oranı kadınlarda ciddi bir biçimde azalmaya devam etmektedir. İşbaşında olanların toplam sayısı son bir yılda yüzde 8.1, erkeklerin sayısı yüzde 6.5 ve kadınların sayısı yüzde 11.5 azalmıştır.

İşgücüne dahil olmayanlar kategorisinde olan iş aramayıp çalışmaya hazır olanların ve ümitsizlerin sayısında ciddi bir artış söz konusudur. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar son bir yılda 1 milyon 647 bin artarken, ümitsizler 959 bin artmıştır. Kadın ümitsizlerin oranında vahim bir artış yaşandığı görülmektedir. Ümitsiz işsizlerin sayısı genelde yüzde 134.1, erkeklerde yüzde 107.9, kadınlarda yüzde 171 artmıştır. Kasım 2019'da geniş tanımlı işsizlik oranı kadınlarda 28.5 iken Kasım 2020'de bu oran yüzde 37.7'ye yükselmiştir.

Kasım 2020'de dar tanımlı toplam işsiz sayısı 4 milyon 5 bindir. Kadınlarda 1 milyon 458 bin ve erkeklerde 2 milyon 547 bin olarak açıklanmıştır. Covid-19 etkisiyle revize geniş tanımlı işsiz ve iş kaybı ise kasım 2020'de toplamda 10 milyon 382 bin, kadınlarda 4 milyon 764 bin ve erkeklerde 5 milyon 619 bin olarak gerçekleşmiştir.

Pandemi sürecinde açığa çıkan tüm veriler kadın işgücünün erkeklere göre covid-19'dan daha olumsuz etkilendiğini göstermektedir. Pandemiyle birlikte yaygınlaştırılan esnek ve güvencesiz çalışma biçimi toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanan yapısal sorunlar nedeniyle kadınlar açısından çok daha ağır sonuçlar yaratmaktadır.

Kasım 2019'da kadınların işgücüne katılma oranı yüzde 33.9 iken kasım 2020'de bu oran yüzde 30.6'ya düşmüştür. Kasım 2019'da yüzde 28.3 olan kadınların istihdam oranı 2.3 puan gerileyerek kasım 2020'de yüzde 26'ya gerilemiştir. Toplam istihdam son bir yılda yüzde 3.9 azalmışken kadınlarda yüzde 6.5 ve erkeklerde yüzde 2.7 azalmıştır. Böylece erkeklere göre oldukça düşük olan kadınların işgücüne katılım ve istihdam oranları salgında daha da gerilemiştir. Bu veriler ışığında pandemiyle birlikte derinleşen kadın işsizliği ve yoksulluğunun araştırılması ve gerekli önlemlerin alınması amacı ile bir araştırma komisyonu kurulmasını arz ve talep ederim.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	
3	HABİP EKSİK	İĞDIR	
4	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
5	OYA ERSOY	İSTANBUL	
6	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
7	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
8			
9	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
10	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	
11	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
12	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
13	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
14	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
15	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
16	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
17	PERO DUNDAR	MARDİN	
18	RIDVAN TURAN	MERSİN	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	